

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Olomouc, J. Heyrovského 33

Heyrovského 33/460, 779 00 Olomouc

Identifikátor školy: 600 140 121

Termín konání inspekce: 29. – 30. červen 2004

Čj.:	m4-1039/04-11071
Signatura:	sm2cx168

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Inspekce byla provedena na základě podnětu zákonného zástupce žáka zařazeného do jazykové třídy IV. A.

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek (včetně kvalifikačních podmínek výchovného poradce), průběhu a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti ve třídě IV. A ve školním roce 2003/2004 vzhledem k podnětu

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Ve školním roce 2003/2004 zajišťuje Základní škola Olomouc, J. Heyrovského 33 vzdělávání a výchovu 33 žáků ve třídě IV. A podle vzdělávacího programu Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, čj. 16 333/96-22-21.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VE TŘÍDĚ IV. A VZHLEDEM K PODNĚTU

Vzdělávání a výchovu ve třídě IV. A zabezpečují tři vyučující. Třídní učitelka a vyučující jedné skupiny anglického jazyka splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, v druhé skupině anglického jazyka je výuka zajištěna učitelkou 2. stupně s kvalifikací pro anglický jazyk. Výchovná poradkyně neabsolvovala příslušné kvalifikační studium. Zúčastnila se však četných akreditovaných vzdělávacích kurzů a seminářů z oblasti výchovného poradenství i sociálně patologických jevů. Třídní učitelka absolvovala v roce 2001 třídní vzdělávací kurz k problematice šikany. Z doložených materiálů však vyplývá, že prevence ve třídě, kterou učí dva roky, byla podceňena, vzniklé vztahové problémy s prvky šikany mezi žáky sama nepostřehla a systémové řešení nezvládla.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti se řídí vnitřním řádem školy, který obsahuje základní povinnosti a pokyny pro žáky i učitele. Práva žáků vycházejí z „Úmluvy o právech dítěte“, konkrétně jsou zpracovány formulace vztahující se k problematice sociálně patologických jevů (zákaz kouření, požívání alkoholu, drog, šikany, napadání spolužáků, vulgárního jednání apod.), chybí však stanovení sankcí za jejich porušení. Také vnitřní metodický pokyn Pravidla hodnocení a klasifikace žáka ZŠ uvádí pravidla pro udělování výchovných opatření k posílení kázně pouze obecně, proto nejsou oporou pro udělení konkrétního výchovného opatření za specifické porušení či provinění žáka. Rozvrh hodin i režim přestávek zohledňuje obecná didaktická i psychohygienická hlediska.

K prevenci sociálně patologických jevů (SPJ) ve školním roce 2003/2004 nebyly vytvořeny vhodné podmínky. V rozporu s příslušným metodickým pokynem nepověřil ředitel školy žádného pracovníka funkcí školního metodika prevence. Na realizaci úkolů spojených s prevencí SPJ se podílejí tři učitelky, jejich činnost usměrňuje výchovná poradkyně. Minimální preventivní program (MPP) pro rok 2004 je zpracován v obecné rovině, postrádá konkretizaci pro věkové odlišnosti, rizikové skupiny nebo jednotlivé vyučovací předměty. Vyhodnocení MPP za rok 2003 je spíše výčtem realizovaných akcí, chybí zhodnocení efektivity jednotlivých aktivit. Na jednáních pedagogické rady byly zaznamenány instrukce k prevenci šikany až počátkem dubna 2004, leták k šikaně byl ve třídě IV. A vyvěšen až v druhé polovině dubna.

Udělování výchovných opatření je mj. předmětem jednání pedagogických rad. Návrh třídní učitelky na udělení důtky ředitele školy ze dne 24. 6. 2004 žákovi IV. A (řadové číslo 34) za nevhodné chování však byl projednán formálně. Záznam z jednání pedagogické rady neobsahuje konkrétní provinění žáka, třídní učitelka nedokázala svůj návrh jednoznačně zdůvodnit. Na třídní schůzce dne 15. 4. 2004 informovala matku žáka o jeho bezproblémovém chování ve škole, své pozdější rozhodnutí o podání návrhu na udělení důtky opírala pouze o vyjádření spolužáků, která mj. souvisela také s konflikty žáků mimo školu. Při hospitacích, školních akcích ani dozorech o přestávkách žádný z pracovníků školy nezaznamenal negativní projevy dotčeného žáka.

Šetření údajného dlouhodobějšího šikanování ze strany několika chlapců, na které upozornily žákyně třídy, škola nepostoupila příslušné odborné instituci, tím nebyla vyloučena podjatost zúčastněných vůči žákovi. Ředitel školy inicioval výslech žáků (30. 4. 2004) na základě informace třídní učitelky. Zároveň ji, výchovnou poradkyni a zástupkyni pověřil provedením výslechu většiny žáků IV. A, který měl zjevné procesuální nedostatky s vlivem na míru objektivitu výpovědí žáků a které byly podkladem pro jednání výchovné komise. U písemné práce na téma šikanování a písemného vyjádření žáků třídy IV. A zaměřeného na téma „co bych změnil, zlepšil, chtěl, přál si“ nebyl objasněn účel a využití výsledků zjištění. Nebylo prokazatelně provedeno vyhodnocení postřehů a názorů žáků.

Ze zápisu z jednání výchovné komise (13. 5. 2004) vyplývá nedostatečné zajištění dohledu nad žáky v šatnách a ve volných hodinách. Komise neoprávněně projednávala také konflikty žáků, ke kterým došlo mimo školu a přihlížela k nim v přijatých opatřeních. Jelikož výchovná opatření k posílení kázně žáka lze z hlediska jejich účinnosti udělovat v průběhu školního roku (ihned po provinění) a nejen ke konci klasifikačního období, nekonkrétní formulace „bude uděleno výchovné opatření“, ztrácí smysl. Do udělení důtky ředitele školy uplynulo v případě jmenovaného žáka (a dalších dvou spolužáků) šest týdnů, žák byl ve škole přítomen pouze několik dnů, během kterých se nedopustil dalších provinění.

Vnitřní informační systém vůči žákům třídy IV. A v rámci prevence v oblasti šikany má prokazatelné nedostatky. Žáci byli poučeni o tématu „šikana“ až ve dnech 16. a 27. 4. 2004, tj. po třídní schůzce. Informační materiály byly v jejich učebně vyvěšeny rovněž až v období mezi třídní schůzkou a zadáním slohové práce na téma šikanování.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1646/99 ze dne 31. 5. 1999
2. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2003/2004: třídní kniha, třídní výkaz a katalogové listy žáků třídy IV. A, záznamy z jednání pedagogické rady, Vnitřní řád školy ze dne 25. 8. 2003, rozvrh hodin a učební plán třídy IV. A, personální dokumentace učitelů vyučujících ve třídě IV. A
3. „Stížnost na postup a řešení ZŠ Heyrovského při šetření žáků IV. A“ ze dne 14. 6. 2004
4. Dopisy matky žáka IV. A (číslo řadové 34) adresované řediteli školy, ze dne 4. 12. 2002, 10. 5. 2004, 20. 5. 2004 a 11. 6. 2004
5. Dopis ředitele školy matce žáka IV. A ze dne 26. 5. 2004
6. Osobní dokumentace uvedeného žáka IV. A (zprávy o odborných vyšetřeních ze dnů 19. 12. 2001, 8. 1. 2003, 14. 6. 2004 a 25. 6. 2004)

7. Metodický pokyn - Pravidla hodnocení a klasifikace žáka ZŠ, Základní škola Olomouc, J. Heyrovského č. 33 (srpen 1996)
8. Plán činnosti výchovného poradce - školní rok 2003/2004
9. Minimální preventivní program na rok 2004, Hodnocení minimálního preventivního programu za rok 2003
10. Hospitační záznamy zástupkyně ředitele pro 1. stupeň ze dnů 5. 3., 4. 5. a 6. 5. 2004
11. Přehled dozorů ve škole – školní rok 2003/2004
12. Podklad pro jednání II. čtvrtletní pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 - třída IV. A, Přehled klasifikace třídy - školní rok 2003/2004, II. pololetí, třída IV. A, Výchovná opatření třídy IV. A, školní rok 2003/2004, IV. čtvrtletí
13. Kopie sdělení rodičům o udělení výchovných opatření žákům třídy IV. A, II. pololetí školního roku 2003/2004 ze dne 24. 6. 2004
14. Zápisy z třídní schůzky třídy IV. A konané dne 15. 4. 2004
15. Slohové práce žáků IV. A na téma šikanování (datum neuveden, psáno po třídní schůzce konané dne 15. 4. 2004)
16. Písemné vyjádření žáků o vztahu ke spolužákům třídy a „co bych změnil, zlepšil, chtěl, přál si“ (datum neuveden, psáno po třídní schůzce konané dne 15. 4. 2004)
17. Písemně zpracované otázky výchovnou poradkyní kladené žákům při šetření ve třídě IV. A, kopie výpovědí žáků ze šetření provedeného dne 30. 4. 2004
18. Zápis z jednání výchovné komise ze dne 13. 5. 2004
19. Písemně připravené otázky ČŠI vztahující se ke stížnosti, písemné odpovědi na tyto otázky ze dne 29. 6. 2004 zpracované skupinou pěti pedagogů
20. Žakovská knížka žáka třídy IV. A (řadové číslo 34) - školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Výuka ve třídě IV. A je zajištěna učitelkami s požadovaným vzděláním, výchovná poradkyně neabsolvovala předepsané kvalifikační studium.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je v souladu s platnou právní normou, školní řád však neobsahuje sankce za porušování ustanovení vztahující se k sociálně patologickým jevům. Primární prevence vykazuje technicko-administrativní nedostatky. Ředitel školy nepověřil žádného pedagoga funkcí školního metodika prevence, Minimální preventivní program na rok 2004 a hodnocení za rok za rok 2003 je v obecné rovině. Ve třídě IV. A byla podceněna důležitost prevence, při šetření projevů šikany v této třídě škola nezvolila adekvátní postup.

O důvodech udělení výchovných opatření byli rodiče prokazatelným způsobem informováni. Zápisy z pedagogické rady ze dne 24. 6. 2004 však neobsahují konkrétní relevantní údaje o provinění. Pro udělení různých opatření k posílení kázně (napomenutí třídního učitele, důtka ředitele školy) u jmenovaného žáka a dvou spolužáků neměla škola dostatek objektivních podkladů. Udělení těchto opatření s odkladným účinkem (dva měsíce po zjištění) ztrácejí svůj výchovný aspekt.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
Členka týmu	Mgr. Danuše Zálešáková	Danuše Zálešáková v. r.

V Přerově dne 15. července 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 7. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Oldřich Anděl, ředitel školy	v z. Zdeňka Válková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Jasínkova 5, 750 02 Přerov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	2004-08-12	m4-1039/04-11071
Zřizovatel: Magistrát města Olomouce, Horní náměstí, 771 27 Olomouc	2004-08-12	m4-1039/04-11071

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
11. 8. 2004		Připomínky nebyly podány.